

NACKA

UNGDOMSPARLAMENT

PETER DJERV OCH MATS JOHNSON

Innehållsförteckning

Introduktion	1
Vad har vi tänkt oss?	1
Var förväntar vi oss av Nacka kommun?	2
Planering.....	3
Metod.....	4
Deltagande skolor och program	4
Effektmätning och utvärdering.....	4
Styrdokument	5
Kontaktpersoner	7

Introduktion

Vi som arbetar i arbetslaget för Samhällsprogrammet med samhällsvetenskaplig inriktning på Nacka Gymnasium vill väcka mer engagemang för de lokala politiska frågorna och för att öka förståelsen och kunskaper kring den lokala demokratin och det kommunala självstyret. Vi vill därför testa att konceptet med ett ungdomsparlament i Nacka kommun utifrån våra förutsättningar, behov och viktiga kommunala frågeställningar. I Nacka kommun har det tidigare genomförts bl.a. på Myrsjöskolan, även Stockholms stads kommun har årligen sitt eget ungdomsparlament.

Tanken är inte enbart att öka eleverna engagemang utan även förbättra elevernas kunskaper om den lokala demokratin, beslutsprocesser, opinionsbildning och öva elever i argumentationsteknik. Vi vill även ge eleverna större förståelse av hur olika faktorer påverkar möjligheterna att bygga ett hållbart samhälle.

Nacka kommun har redan satsningen *Ungt inflytande* som vi vill anknyta till för att göra eleverna mer medvetna om vad som händer i kommunen och hur de kan påverka. Vi vill även skapa naturliga kontaktytor mellan våra elever och de lokala politikerna och tjänstemännen. De skall vara medvetna om vilka som representerar dem i kommunen och hur tjänstemännen arbetar.

Vad har vi tänkt oss?

Projektet vi tänker oss att detta projekt skall genomföras varje år och ligga under höstterminen. Läsåret 2016 - 2017 blir ett testår i något mindre skala. Genomförandefasen kan sträcka sig över 4 – 8 veckor (alt. våren) under hösten eller längre beroende på vad de lokala lärarna vill lägga in i projektet.

Vi tänker oss att projektet skall vara ämnes- och skolöverskridande och att vissa dagar skall vara schemabrytande (se "Planering" nedan). Projektet är riktat till elever i årskurs 1 och 2 som läser Samhällskunskap 1 eller 2, men andra elevgrupper på gymnasienivå kan även vara aktuella. Tanken med projektet är att det skall vara så flexibelt att alla kan vara med, men att det passar ovanstående grupp bättre.

Vi tänker oss att eleverna skall:

- Skriva motioner utifrån något tema som Nackas kommunpolitiker bestämmer (ex. "Nacka bygger stad"),
- Skriva debattartiklar och insändare till den lokala pressen,
- Får besöka och träffa lokala politiska företrädare och tjänstemän och diskutera sina motioner,
- Få debattera utvalda motioner i fullmäktige (i lokalerna) för att "dramatisera" hur det går till på riktigt (en plenarsession)
- Sedan skulle vi vilja avsluta momentet med gå över med utvalda motioner till politiska företrädare exempelvis ett fullmäktigecafé.

Var förväntar vi oss av Nacka kommun?

Vi önskar att Nacka kommun kan hjälpa oss med:

- Att kommunstyrelse (eller annan nämnd) väljer ett passande tema eleverna skall skriva motioner kring. Förslagsvis *Nacka bygger stad*. En politiker (eller annan representant från kommunen) kan introducera temat och formellt överlämna "uppdraget" till eleverna. Detta görs fördelaktigt i Nackasalen. **Tidpunkt för genomförande: Innan v. 35 måste temat var bestämt. Preliminärt överlämnas uppdraget (temat) under v. 35.**
- Eleverna ges möjligheten att träffa politiker för att diskutera motioner på Nacka Gymnasium. Förslagsvis bjuder gymnasiet in politiker som får agera panel och spontant diskutera motionerna, svara på frågor och även tydliggöra ideologiska skillnader. **Tidpunkt för genomförande: under v. 36.**
- Eleverna ges möjligheten att träffa politiker och tjänstemän för att få återkoppling under ett fullmäktigecafé. **Tidpunkt för genomförande: v. 37; fullmäktigecaféet den 12 sep.**
- Passande lokaler för en större debatt i kommunhuset (Nackasalen). Lokalen skall minst ta 64 elever och ha AV-hjälpmiddel. **Tidpunkt för genomförande: v. 40 (en halvdag, valfri dag)**
- Överlämnande av motioner till politiska företrädare under fullmäktigecafé. **Tidpunkt för genomförande: fullmäktigecafé 17 oktober.**
- Hjälp med att hitta och bjuda in en eller flera gästföreläsare. **Tidpunkt för genomförande: v. 37 – 41.**
- Ev. ekonomiskt stöd till fika, pris och att.

Planering

Vi har delat upp projektet i tre faser:

Planeringsfas

- v. 8 – 10 Nacka kommun kontaktas. Se punkten “Vad förväntar vi oss av Nacka kommun?”
- v. 10 - 11 Övriga gymnasieskolor i Nacka kommun kontaktas för intresseanmälan.
- v. 14 (fredag) Sista dag för intresseanmälan för övriga gymnasieskolor.
- v. 15 - 18 Konferens om planering och genomförande under höstterminen (alt. vårterminen) läsåret 2016 - 2017.
- v. 22 Slutgiltig projektplan och deltagande skolor bestäms.
- v. 33 Lektionsschema blir tillgängligt. Passande tider meddelas Nacka kommun. Gymnasiets schema kan anpassas efter lokalerna och berörda parter tillgänglighet.
- v. 34 Slutgiltig gemensam planering inför genomförandet med alla deltagande lärare.
- v. 34 Detaljplanering överlämnas till alla berörda parter.
- v. 34 - 35 Lokalpress kontaktas.
- v. 34 Sista vecka för Nacka kommun att meddela tema, lokaler, och tider.

Genomförandefas

- v. 35 Start av Ungdomsparlamentet (gärna med en föreläsare och en presentation av tema i kommunens lokaler).
- v. 36 Elever träffar politiker och tjänstemän på Nacka Gymnasium.
- v. 37 - 40 Eleverna skriver debattartiklar och utvecklar sedan dessa till motioner.
- v. 37 – 40 Ev. gästföreläsningar genomförs.
- v. 37 Återkoppling på motioner av lokala politiker under fullmäktigecaféet 12 sep.
- v. 39 Debattartiklar skickas till lokalpress.
- v. 40 Plenarsession med elevdebatter i kommunens lokaler.
- v. 42 Utvalda motioner läggs till politiska företrädare under fullmäktigecaféet 17 oktober.

Utvärderingsfas

- v. 42 Elevutvärdering
- v. 43 Lärarutvärdering
- v. 49 Uppföljningsmöte

Metod

Vi vill under detta projekt inbjuda till att testa nya metoder i undervisningen. Tanken är att lärarna lokalt skall ha stor frihet, men att vi skall ha något eller några gemensamma upplägg under genomförande (ev. 35 - 46).

- Workshops som behandlar:
 - Kommunalt självstyre
 - Demokratiska process
- Insändare och debattartiklar
 - Öva språklig förmåga
 - Skapa förståelse av aktuella politiska frågor
- Elevdebatter på plats i kommunfullmäktige (politiker kan komma och lyssna)
 - Där eleverna får träna argumentation och muntlig presentation.
 - Förtrogenhet med den politiska processen
- Lägga fram motionerna till fullmäktigecafé.

Deltagande skolor och program

Vår intention att alla gymnasieskolor i Nacka kommun skall få möjlighet att delta. Vi anser dock att bäst vore om:

- Eleverna går i årskurs 1 och 2.
- Elever läser på Samhällskunskap 1 eller 2 under genomförandet.
- Eleverna går på Samhällsvetenskaps- eller Naturvetenskapsprogrammet.
- Att deltagande grupper eller klasser är minst 25 och maximalt 32 elever.
- Beroende på tillgängliga lokaler kommer antal deltagande skolor vara begränsat. Först-till-kvarn-principen gäller.

Effektmätning och utvärdering

Vi tänker oss att alla deltagande skolor skall mäta effekten på liknande sätt. Möjligen utifrån den skala av effekt som Hattie utvecklat. Utvärderingsmetod utarbetas under våren.

Projektet kommer även att utvärderas på elev-, lärar- och skollärdarnivå med enkäter.

De utvärderingar som har gjorts av Stockholm stads kommuns samordnare angående Ungdomsparlament visar på:

Både lärare och elever som deltagit på Ungdomsparlamentets centrala nivå har ombetts utvärdera arbetet. Enkätfrågorna har kunnat besvaras 1-5, där 1 motsvarar "inte alls" och 5 "i hög utsträckning". I den här analysen tolkar jag svarsalternativ 1 och 2 som *missnöjd*, 3 som *varken eller* och 4-5 som *nöjd*.

...

4 lärare (100%) har svarat att Ungdomsparlamentets verksamhet har varit relevant för deras yrkesutövning, att informationen från Ungdomsparlamentet varit tydlig och att tidsplanen varit rimlig. Samarbetet med andra lärare har enligt dessa fyra varit tillfredsställande, om än inte i hög utsträckning. Deras svar kan visserligen inte räknas som representativa, men eftersom de är mycket samstämmiga går det i alla fall att avläsa en tydlig, positiv tendens.

De 125 eleverna som deltog på central nivå har också ombetts besvara en webbenkät. Där är svarsfrekvensen högre: 44 svar (35%). 37 elever (84%) har svarat att det var roligt att delta i Ungdomsparlamentet, 39 elever (89%) att det har varit en nyttig erfarenhet och 29 elever (66%) att informationen från Ungdomsparlamentet om arbetet på central nivå har varit tydlig.¹

Samordnaren uppger att kommunen ser att projektet bidrar till integration mellan skolor, större förståelse av den kommunala politiska processen och bidrar till engagemang för den lokala demokratin.

Styrdokument

Projektet är utformat utifrån våra styrdokument. Vi har utifrån styrdokument valt att fokusera på vissa delar även det som åligger oss som gymnasielärare och även skolledningen att ge eleverna. Nedan kommer ett urval vad vi kan utgå från.

Vi har utgått från *Skollagen 1 kap 4 §*:

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Och även från *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*:

Skolan har uppgiften att till eleverna överföra värden, förmedla kunskaper och förbereda dem för att arbeta och verka i samhället. Skolan ska förmedla sådana mer beständiga kunskaper som utgör den gemensamma referensramen i samhället och som utgår från grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som alla omfattas av. Eleverna ska också kunna orientera sig i en komplex verklighet med stort informationsflöde och snabb förändringstakt. Deras förmåga att finna, tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktig. Eleverna ska träna sig att tänka kritiskt, att granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ. På så vis närmar sig eleverna ett vetenskapligt sätt att tänka och arbeta.

(...)

Det är skolans ansvar att varje elev

(...)

- har kunskaper om samhälls- och arbetsliv,
- har förutsättningar för att delta i demokratiska beslutsprocesser i samhälls- och arbetsliv,
- har förmåga att kritiskt granska och bedöma det han eller hon ser, hör och läser för att kunna diskutera och ta ställning i olika livsfrågor och värderingsfrågor

Projektet berör även följande examensmål för Samhällsvetenskapsprogrammet:

Utbildningen ska utveckla elevernas kunskaper om samhällsförhållanden i Sverige och världen i övrigt, om samspelet mellan individ och samhälle samt om hur människors livsvillkor varierar över tid och rum. I detta ingår kunskaper om människor som individer, som gruppmedlemmar och som deltagare i en samhällsgemenskap, samt om samhällets strukturer, verksamheter och funktioner. Utbildningen ska behandla frågor om bland annat demokrati, kommunikation, etik, genus och miljö. Utbildningen ska även ge eleverna förståelse av hur olika faktorer påverkar möjligheterna att bygga ett hållbart samhälle.

Utbildningen ska också behandla makt ur ekonomiska, sociala och politiska aspekter. I detta ingår studier av faktorer som kan påverka och förklara det som sker i samhället alltifrån den lokala till den globala nivån. Utbildningen ska ge ett historiskt perspektiv för att eleverna med hjälp av det förflutna ska förstå förhållanden i dagens samhälle och orientera sig inför framtida samhällsförändringar.

¹ Martin Nyblom. Samordnare för Ungdomsparlamentet.

Utbildningen ska behandla mediernas och informationsteknikens förutsättningar och möjligheter. Eleverna ska därför ges möjlighet att utveckla dels kunskaper om kommunikation och om hur åsikter och värderingar uppkommer, dels färdigheter i att kommunicera och presentera sina kunskaper, bland annat med hjälp av digitala verktyg och medier.

Utifrån studier av samhällsfrågor ska utbildningen ge eleverna möjlighet att utveckla ett vetenskapligt och kritiskt förhållningssätt. I detta ingår att kunna avgöra om påståenden är grundade på fakta och att kunna urskilja värderingar i olika typer av källor. Utbildningen ska därför utveckla elevernas förmåga att söka, sovra och bearbeta information med källkritisk medvetenhet.

Och följande examensmål för Naturvetenskapsprogrammet:

Utbildningen ska ge förståelse av hur naturvetenskap och samhällsutveckling ömsesidigt har påverkat och påverkar varandra och särskilt belysa naturvetenskapens roll i frågor om hållbar utveckling. Eleverna ska också ges möjlighet till etiska diskussioner om naturvetenskapens roll i samhället.

Projektet huvudämne är Samhällskunskap och utifrån ämnets beskrivning berör projektet:

1. Kunskaper om demokrati och de mänskliga rättigheterna såväl de individuella som de kollektiva rättigheterna, samhällsfrågor, samhällsförhållanden samt olika samhällens organisation och funktion från lokal till global nivå utifrån olika tolkningar och perspektiv.
2. Kunskaper om historiska förutsättningar betydelse samt om hur olika ideologiska, politiska, ekonomiska, sociala och miljömässiga förhållanden påverkar och påverkas av individer, grupper och samhällsstrukturer.
3. Förmåga att analysera samhällsfrågor och identifiera orsaker och konsekvenser med hjälp av samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder.
4. Förmåga att söka, kritiskt granska och tolka information från olika källor samt värdera källornas relevans och trovärdighet.
5. Förmåga att uttrycka sina kunskaper i samhällskunskap i olika presentationsformer.

Specifikt i kursen Samhällskunskap 1b (SAMSAM01b) berör projektet följande centrala innehåll:

- Demokrati och politiska system på lokal och nationell nivå samt inom EU. Internationella och nordiska samarbeten. Medborgarnas möjligheter att påverka politiska beslut på de olika nivåerna. Maktfördelning och påverkansmöjligheter i olika system och på olika nivåer utifrån grundläggande demokratimodeller och den digitala teknikens möjligheter. Politiska ideologier och deras koppling till samhällsbyggande och välfärdsteorier.
- Massmediers och informationsteknikens roll i samhället. Deras möjligheter att påverka människor och samhällsutvecklingen samt de möjligheter de ger människor att påverka. Mediers innehåll och nyhetsvärdering.
- Samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder i samband med undersökningar av samhällsfrågor och samhällsförhållanden. Exempel på metoder för att samla in information är intervju, enkät och observation. Exempel på metoder för att bearbeta information är statistiska metoder, samhällsvetenskaplig textanalys, argumentationsanalys och källkritik.
- Presentation i olika former och med olika tekniker med betoning på det skriftliga och muntliga, till exempel debatter, debattartiklar och rapporter.

Och i kursen Samhällskunskap 2 (SAMSAM02)

- Det nutida samhällets politiska utveckling utifrån historiska ideologiska villkor, till exempel mänskliga rättigheter, nationalism, kolonialism och jämställdhet, i relation till maktfördelning och ekonomiska villkor. Frågor om aktörens handlingsfrihet kontra strukturella villkor.
- Tematisk fördjupning i samhällsfrågor.

- Tillämpning av samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder i arbetet med komplexa samhällsfrågor.
- Källkritisk granskning, tolkning och värdering av information från olika medier och källor i arbetet med komplexa samhällsfrågor. Källhänvisning enligt vanliga system.
- Muntlig och skriftlig presentation i olika former och med olika tekniker som är vanliga inom området, till exempel debatter, debattartiklar, rapporter och essäer

Kontaktpersoner

Peter Djerv, T: 08-718 8115 (lärarrum), M: peter.djerv@nacka.se

Mats Johnsson, M: mats.johnsson@nacka.se